

NOVOST

Posamezne številke v Trstu in okolici po 20 cent. — Oglasi se račmajo v širskosti ene kolone (72 mm.) — Oglasi trgovcev in obrtnikov mm po 40 cent. oemrtica, zahvale, poslanice in vabila po L. —, oglasi denarnih zavodov mm po L. 2 — Mali oglasi po 20 cent. beseda, najmanj pa L. 2. — Oglasi naročnina in reklamacije se pošiljajo izključno upravi Edinosti, v Trstu, ulica sv. Frančiška Asiškega št. 20, I. nadstropje. — Telefon uredništva in uprave 11-57.

NOVEMU ŠKOFU!

V četrti je dospel v naše mesto novi škof, pastir škofije tržaško-koprške dr. Alojz Foga. Ob prihodu so se mu poklonili zastopniki raznih oblasti in korporacij in pozdravljali ga je prisrčno množica vernikov. Jutri, v nedeljo, pa bo slovesno ustoličen.

Imenovanje dra. Alojzija Fogarja za glavarja te škofije se je izvršilo sicer pred precej časa. Ali vsled raznih političnih intrig se je njegov prihod zavlekel do današnjih dni, ko so se razmere toliko razjasnile, da more sedaj nastopiti svojo visoko službo in zasedati po enoletni vakanci škofjsko stolico pri sv. Justu.

Tudi mi pozdravljamo novega škofa v imenu našega ljudstva najpriščneje in z vso spoštljivostjo. Želimo novemu višjemu pastirju obilo uspehov pri vršenju svojega vzvišenega poslanstva, ki je dvakrat težko ravno v naših krajih in ob naših razmerah.

Svoj pozdrav pa si dovoljujemo združiti ob tej priliki s svojo prošnjo. Naše ljudstvo je bilo vedno verno, Bogu vdano in zvesto cerkvi. Zlasti v težkih časih, ko je bilo zapuščeno od vseh, ali morda celo zatirano, je videlo v cerkvi svoje zadnje zatočišče. Če bi izgubilo tudi to upanje, kam naj se obrne potem?

Vojna in povojna doba sta zrušili mnoge etične vrednote, sta zasekali mnogokatero rano v pravstvenost ljudstva. Tu je cerkev prva poklicana, da zopet gradi, kar je bilo porušeno in leči vsekane rane. Da pa bo to delo donosalo uspehe, je potrebno, da ima ljudstvo polno in trdno zaupanje v tiste, ki naj v imenu cerkve vzpostavljajo etične vrednote.

Ne moremo si kaj, da ne bi se ravno v tem trenutku, ko pozdravljamo novega glavarja naše škofije, spominjali, kaj vse se je v zadnjih časih dogodilo v naših cerkvah. Duhovniki, izšli iz tega ljudstva, njegovi iskreni prijatelji in svetovalci, so morali zapustiti svoje vernike in na njihova mesta so prišli ljudstvu tuji ljudje, s povsem drugačnim duševnostjo, neprijazni tudi njegovim plemenskim koristim, ne poznajočiji ne ljudstva, ne njegovega jezika, ne njegovih šeg, ne njegove duše.

Mojše, ki so smatrali za svojo prvo nalogo, da odpravijo jezik ljudstva pri službi božji. O posledicah temu govorijo poročila, ki nam prihajajo od ljudi, vernih in iskreno vdanih cerkvi. Posledice so, da se je ljudstvo v marsikaterem kraju jelo izogibati cerkve in zanemarjati svoje verske dolžnosti.

Vsi mi smo priče, kako porazno je na pr. delovalo ravno na najzmernejše ljudje, da so se po mnogih cerkvah odpravile propovedi v jeziku ljudstva. Če bi se te žalostne in pogubne razmere nadaljevale, bi moralo ljudstvo izgubiti vsako zaupanje ču njih, ki naj bi mu bili skrbni in dobrotaj pastirji!

V interesu ljudstva in velike stvari, ki be odsej poverjena pravičnosti in modrosti novega višjega pastirja, je, da smo, združeno s svojim iskrenim pozdravom, opozorili na ta težka dejstva.

Pred novim škofom tržaško-koprskim gre glas, da je uzoren duhovnik, pravičen in prežet od blage volje, poln usmiljenja do vseh trpečih in bednih, zaščitnik zatiranih, branitelj vsake pravice: pravi apostol ljubezni in miru med ljudmi. Pričakujemo torej s polnim zaupanjem, da bo s svojimi ukrepi deloval na to, da se kri-

vice, storjene našemu ljudstvu v cerkvenem življenju, popravijo, oziroma odstranijo, da se ustvari zopet razmerje zaupanja, ki je neobhoden predpogoj za uspehe delovanja tudi na tem polju.

Naše želje in nade gredo pa tudi pred okvir cerkvenega življenja. Naše ljudstvo bo blagoslavljalo našega novega vladiko, če bo videlo, da bo njegovo cerkveno pastirstvo blagodejno in blazilno vplivalo tudi na razmerje med ljudmi v javnem življenju. Naše ljudstvo hrepeni po življenju, ki bi mu omogočalo, da v božjem miru služi svojemu Bogu in svojemu narodu in razvoju; brez strahu za kakršnibodbi svojo korist. Ne le za naše ljudstvo, marveč za vse prebivalstvo v deželi bi bila največja sreča, ako bi se po zgledih modrega pastirovanja našega novega cerkvenega glavarja in s sodelovanjem podrejene mu duhovščine v tej smeri ublažile strasti in nasprotstva med obema plemenoma v deželi, ako bi se tudi izven cerkvenega življenja uveljavilo tisto čustvo pravičnosti napram sočloveku v vsakem pogledu, ki je — glasom vseh poročil — Stvarnik v tako obliki meri obla-

godaril z njim našega novega škofa! Zgodovina uči, da so se veliki mošje često pokazali zares velike s tem, da so si znali izbirati prave, iskrene in res vdane svetovalce. Gotovo je, da novi škof najde takih modrih in prosvitljenih mož, že ob nastopu svoje velike službe. Istotako gotovo pa je tudi, da so v zadnjih časih sili v našo najvišjo cerkveno oblast vplivi, ki — niso koristili cerkvi. Ti vplivi so ustvarjali razmere, ki skelijo naše verno ljudstvo. Želimo novemu škofu iz vsega srca, naj bi mu stali ob strani s svojimi nasveti modri in nesebični možje, ki res poznajo razmere v škofiji, ki poznajo želje in potrebe ljudstva, ki poznajo njegovo dušo, njegovo mišljenje in čustvovanje, ki jim je blagor cerkve in vernikov res in edinole na srcu.

Eno največjih skrbí bo gotovo povzročalo novemu škofu pomanjkanje duhovskega naraščaja. Posebno se, ker je moral toliko duhovnikov zapustiti svoja mesta in je toliko cerkva po deželi ali ostalo osirotelih ali pa so doble naslednike, ki nikakor ne morejo — že vsled neusposobljenosti v jezikovnem pogledu — tako vestno in uspešno vršiti svoje pastirske službe, kakor to zahtevata interes vere in naloga cerkve, in kakor gotovo goreče želi naš novi škof.

Drzno bi bilo, ako bi tako prosvitljene mu in vnetemu duhovniku, kakršen je dr. Alojz Foga, hoteli še le pripovedovati, kako usodno lahko postane za vero in cerkev pomanjkanje duhovskega naraščaja. Izražamo le željo, da bi se mu posrečilo ugodno rešiti tudi to nalogo in vzgojiti iz našega ljudstva samega naraščaj, ki bo v vsakem pogledu odgovarjal potrebam in zahtevam, ki jih nalaga duhovski poklic. Pomanjkanje takih duhovnikov, zares usposobljenih v vsakem pogledu, je po deželi — zlasti v nesrečni Istri — že tako občutno, da je ljudstvo vznemirjeno in ožaloščeno.

Temu dobremu in vernemu ljudstvu naj povrne naš novi škof zadovoljstvo in pomirjenje! S to željo pozdravljamo iz srca našega novega cerkvenega glavarja in mu ključemo iz duše: Ad multos annos!

gih zelo pričakujejo ta govor; on. Giolitti bo namreč zavzel stalnišče napram fašizmu in vladi. Od tega stalništva bo odvisno postopanje vlade in fašistov proti Giolittijevi sporedni listi. «Tribuna» je mnenja, da bo on. Giolitti na volilnem shodu izjavil, da on in njegovi prijatelji liberalci gojijo iskreno prijateljstvo do državne vlade; nadalje bo on. Giolitti pojasnil razloge, ki so ga dovedli do tega prijateljstva. Seveda ne bo pri tem pozabil na opozicijo, ki jo bo hudo napadel.

Ministrstvo za notranje zadeve bo tekom današnjega dne objavilo popoln seznam kandidatov vseh list. Med tem tiskajo nekatere tiskarne v Rimu glasovnice, ki bodo dotiskane do 18. t. m. Ker je vsa država razdeljena v 15 volilnih okrožij, bo tudi 15 različnih vrst glasovnic. Glasovnice se bodo spravile v splošne po 1000 izvodov, nakar bodo odposlane posameznim prefekturam. Prefekturi jih bodo razpodelile posameznim občinam v razmerju s številom volilcev.

Neko uradno poročilo opozarja, da je v izoginitev napačnemu tolmačenju glede vpisov v volilne imenike treba vpoštevati, da se bodo bližnje volitve vršile na podlagi volilnih imenikov, ki so sedaj v veljavi, t. j. imenikov, ki so bili odobreni v smislu zakona od 31. marca 1923. V te imenike niso mogli biti vpisani oni, ki so dovršili edenindvajseto leto po 31. maja 1923. Novi volilni imeniki za l. 1924. niso bili še končnovalno zaključeni in se torej morejo uporabiti le po 31. maja 1924.

On. Finzi na volilnem potovanju ROVIGO, 7. Državni podtajnik on. Finzi je prišel. Prisostvoval je odkritju spominske plošče padlim fašistom.

Minister Federzoni se je vrnil RIM, 7. Minister za kolonije on. Federzoni prispe jutri ob 9.30 s potovanja v Libiji z vlakom iz Brindisija.

Seja ministrskega sveta RIM, 7. Ministrski svet je sklican na 12. t. m. ob 10. uri v palačo Viminale.

Ratifikacije italijansko-ruske pogodbe izmenjane

RIM, 7. Danes ob 19.30 se je izvršila v palači Chigi izmenjava ratifikacij trgovinske pogodbe in carinskega dogovora med Italijo in Rusijo, ki se je morala izvršiti, kakor znano, tekom enega meseca po podpisu pogodbe. Zapisnik sta podpisala on. Mussolini in Jordanski. Navzočni so bili sen. Contarini, markiz Paolucci de Calboli in še več drugih uradnikov zunanjega ministrstva in ruskega poslanstva.

Tržaška bolniška blagajna bo prodala zdravilišče Ancarano

RIM, 7. Izvršni odbor udruženja vojnih invalidov je soglasno sklenil kupiti ob tržaške bolniške blagajne zdravilišče Ancarano pri Kopru. V to zdravilišče, ki se v najkrajšem času odpre, bodo sprejeti predvsem jetični, ki so si nakopali bolezen v vojni.

Pred nastopom opozicijskega bloka

Predavac s pooblastili radičevcev v Beogradu - Njegove izjave

BEOGRAD, 7. Včeraj jutraj je dospel ob 7. uri v Beograd podpredsednik hrvatske republikanske seljačke stranke Josip Predavec. Ob 9. je prišel v narodno skupščino, a takoj odšel v muslimanski klub. Nemudoma je bil pozvan tudi dr. Korošec, pa so potem Predavec, dr. Korošec in dr. Spaho imeli konferenco do pol 12. ure. Približno ob 11. uri se je sestal dr. Korošec na krajši čas z Davidovićem in ga obvestil o prihodu Predavca. Davidović dopoldne ni prisostvoval skupni konferenci, ker je bila seja ožega glavnega odbora in poslanskega kluba demokratske stranke.

Predavec je prinesel s seboj 32 pooblastil, ki bi naj bila takoj izročena predsedništvu narodne skupščine. Po informacijah muslimanskega kluba so bila štiri pooblastila poslana na naslov dr. Korošca. Danes baje dospe en poslanec Radičeve stranke v Beograd z nadaljnjimi 20 pooblastili, tako da bi radičevci izročili vsega skupaj 56 pooblastil v verifikacijo.

Vlada je ves dan razpravljala o novem položaju, ki je nastal s prihodom radičevskega delegata Predavca v Beograd. Pretresali so vsesrpsko težavni položaji, v katerega je prišel kabinet. Vlada je vzela v razmotrivanje razne kombinacije. Izid seje se drži tajno. Seja ministrskega sveta je trajala pozno v noč in se danes nadaljuje.

Vlada se vedno ne veruje v uspeh opozicijskega bloka, ker smatra, da set bo razšel, zlasti ker posamezne opozicijske stranke ne bodo ostale solidarne. Kabinet se bo po položaju opredelil. Kakor se doznava, upajo radikali, da bodo po sprejetju priračuna v zbornici, kar se zgodi brez radičevcev, dobili vseeno mandat za sestavo nove, volilne vlade.

LJUBLJANA, 7. Današnji «Narodni Dnevnik» javlja iz Beograda 6. t. m.: Podpredsednik HRSS Predavec je podal danes vašemu dopisniku sledečo izjavo: «Pooblastil svojih tovarišev, ki sem jih prinesel s seboj iz Zagreba, nisem mogel danes izročiti narodni skupščini iz tehničnih težkoč, ker demokraci se niso končali svojega posvetoovanja in se danes ni mogla vršiti plenarna seja opozicijskega bloka. Poverilnice izročim jutri. Na vsak način je gotova stvar, da se predlože parlamentu v verifikacijo. Ni izključeno, da odpotuje še nocoj iz Zagreba dr. Maček ali dr. Krnjević, ker je jutrišnj dan odločen za blok. Z zemljoradniki, s katerimi sem govoril, stoji stvar dobro. Sploh moram naglašati, da je blok pozitiven. Morda ostane v Beogradu še pojutrišnjem, ako bo potrebno.

Zelo nas preseneča in ozlovljuje dejstvo, da radikali izrabljajo naše izjave o Makedoniji. Ali ne smemo tudi mi govoriti o Makedoniji, ker smo v državi Srbov, Hrvatov in Slovencev? Kakor imajo radikali pravico, da postavljajo svoje kandidature na Hrvatskem, tako jih smemo tudi mi v Makedoniji, ker smo, kakor to oni vedo in povsod naglašajo, edinstvena država.

G. Predavec je govoril o vsem, kar je storil v Beogradu. Dejal je, da je dobro se sporazumeti z demokraci, ker je g. Pribičević lojalen in g. Davidović prijateljsko razpoložen. Ako dobe demokraci večino v Srbiji, potem je sporazum med Hrvatimi in Srbi gotova stvar. Ako radikali mislijo, da nas bodo prevarili v verifikacijskem odboru, se zelo motijo, ker je jasno, da se more verifikacijski odbor sestati tudi med proračunsko debato.

BEOGRAD, 7. Včeraj popoldne je prišel podpredsednik HRSS Predavec v zemljoradniški klub, kjer je ostal dve uri. Govorilo se je o političnem položaju, ki je nastal z njegovim prihodom v Beograd, in pričakovanju odločitve demokratov in plenarne seje pozicijskega bloka.

Med tem časom so imeli konference tudi SLS in muslimani, kjer se je razpravljalo, kaj naj se zgodi s pooblastili, ki jih je prinesel s seboj Predavec, ter o bodoči akciji bloka proti vladi. Vse čaka najprej na to, kaj bo ukrenil demokratski klub. Ugotovilo se je, da je položaj za blok izredno ugoden. Dr. Spaho je rekel, da poteka vse tako, kakor se je pričakovalo.

Na seji zemljoradniškega kluba se je po odhodu Predavca govorilo o opozicijskem bloku. Zemljoradniki pristajajo na to, da se strmovalji sedanjemu režimu. Niso pa še sklenili ničesar o podpisu zapisnika sporazuma in o vstopu v novo vlado. Oni so

si zaenkrat samo na jasnem, da je treba vrsti sedanje samoradikalno vlado.

BEOGRAD, 7. Demokratski klub je včeraj popoldne nadaljeval sejo do 8. ure zvečer. Debatata je potekala popolnoma v redu in mirno. Govorili so poslanci dr. Kumandri, Timotijević, Wilder, Popović, Pačić in drugi. Klub je sklenil, da se mora vprašanje opozicijskega bloka popolnoma v vseh podrobnostih pretresati. Potem naj vsak poslanec podpiše svoje mnenje in se izjavi o bloku, da se ne bo potem eden ali drugi izgovarjal, da se ne strinja s stvarjo. Vsi govorniki, ki so tekom dneva povzeli besedo, so se izjavili za blok. Demokraci so oficijelno izjavili, da je opozicijski blok sklenjena stvar in da ni njegova misel nikjer naletela na odpor. Zanj je tudi Svetozar Pribičević in vsi njegovi pristasi. Dr. Krizman je poslal zagrebškimi listom posebno izjavo o bloku. Odprto je le še vprašanje taktike, ki pa ne bo nikjer naletela na ovire. Pribičević pristaja na opozicijski blok, 1. ker blok ne sestavi volilne, ampak poslovno vlado, 2. ker se ne bo bodoča vlada izjavila za revizijo vidovdanske ustave in bo šla preko nje, to pa zato, da ne nastanejo komplikacije in pa ker itak ne bi imela posebnih koristi, že radi tega, ker je treba najprej vrsti sedanjí kabinet in pride lahko na vrsto kasneje, ko bo narodna skupščina pokazala, da je delazmožna, 3. ker Pribičević osebno neče vstopiti v kabinet, in 4. ker ne zahtevajo radičevci zase nobenega ministrstva in tudi ne marajo biti v novi vladi zastopani, ampak jo hočejo le podpirati.

Danes bo demokratski klub nadaljeval sejo. Nanjo so bili brzojavno pozvani vsi poslanci. Pričakuje se, da bo na tej seji izgotovljena izjava demokratskega kluba o opozicijskem bloku. Popoldne se, kakor računajo podpiše protokol sporazuma med poedinimi strankami opozicijskega bloka, nakar pridejo takoj Radičevi poslanci v Beograd.

74. rojstni dan predsednika Masaryka

PRAGA, 7. Danes praznuje predsednik češoslovske republike svoj 74. rojstni dan. Pri tej priliki je prišla do posebnega izraza vdanost, ki jo uživa «Tatiček Masaryk» v vseh slojih vsega češoslovskega naroda. V primerj z drugimi svetovnimi velikani, ki so se iz naroda povzpeli do najvišjega državnega položaja, se Masaryk ni niti najmanjše odtujil svojemu narodu. Akoravno biva Masaryk danes na praškem Hradčinu, odkoder so osvovaženi Habsburžani širili svoj sijaj in teror, in polati v Lany kakor pravi plemić, je Masaryk ostal do danes v najtesnejši zvezi s širokim sloji naroda. Enostavnost njegovega življenja, iskrenost in plemenitost njegovih misli, priprstvo njegovo občevarje in njegovo globoko demokratsko prepričanje so združili v njegovi osebi najpismitnejše sloje naroda z najodličnejšimi krogi češke družbe.

Značilna za osebnost in načela tega slovenskega filozofa in državnika bi bila tudi epizoda izza Masarykovega potovanja po Slovaški v letu 1921. Ko je prišel tedaj Masaryk v Bratislavo, so ga čakala med drugimi tudi domača dekleta v narodnih nošah, od katerih mu je ena po starem običaju ponudila v znak gostoljubnosti srebrno čašo z vinom. Ko je predsednik opazil v čaši nekaj, kar ni prav nič sličilo vodi, se je zdrzil; vendar pa je sprejel junako za čašo, jo naglil k ustom ter rekel: «Sicer sem abstinent, ali...» — in odločno je izpil vino.

Ukrajinci za sovjetsko Rusijo

HARKOV, 6. Že delj časa se opaža preokret v ukrajinskem političnem življenju v korist sovjetske Rusije. Sedaj pa so se postavili tudi ukrajinski kulturni krogi na stran sovjetrov. Ukrajinska akademija nauk v Kijevu, veliko število kulturnih udruženj v Ukrajini ter skupina emigrantov s profesorjem Hruševskim na čelu so izdali proglas na ukrajinsko emigracijo, kjer jo pozivajo, da naj odneha od boja proti sovjetski vladi ter prizna potrebo zveze med Ukrajino in Veliko Rusijo. V proglasu se obsoja politika Petljure kakor protinardna.

Smrtna obsodba radi vojne špijonaže

RIGA, 7. Te dni je bil obsojen na smrt sovjetski podpolkovnik Džgobenko radi vojnega vohunstva na korist Poljske. Obtožba je očitala Džgobenku, da je izročil važne listine o razmerah v rdeči vojski poljskemu vojaškemu atašeju v Moskvi. V to svrhu je obsojenec hodil na informativna potovanja v Rostov ob Donu in v Harkov. Da bi potajil svoje vohunsko delo, je otvoril v Moskvi knjižnaro za vojno-tehnični spisi, kjer so se po zatrdilih obtožbe skajali najnevarnejši špijoni Poljske.

Takoj po obsodbi je bil Džgobenko ubit.

Vatikan in Poljska

VARŠAVA, 6. Ljudska stranka je sprejela predlog, naj se pozove vlada, da sklene konkordat z Vatikanom. Spomenica na vlado poudarja, da je že skrajni čas, da se rešijo številna verska vprašanja, še posebno ona, ki se tičejo poljskih katoličanov na Litvinskem in drugod.

Hedžas in Mezopotamija imata že drugega kalifa

LONDON, 7. Agencija Reuter poroča iz Jeruzalema: Mezopotamija, Prekojordanika in Hedžas so ponudile kalifat kralju Hussein, ki je ponudbo sprejel.

Stresemann govoril v državnem zboru

za izvršitev versailleske pogodbe in proti nevtralizaciji Porenja

BERLIN, 7. Zunanji minister Stresemann je naznanil v rajstagu, da bo v sedanjem zasedanju predložen zbornični načrt za zakon o ustanovitvi emisijske banke na zlati podlagi. Vlada — je dostavil minister — ne misli na internacionalizacijo nemških financ, ako pa se bodo stavili na razpolago veliki osrednji emisijski zavodi inozemstva, je umevno, da se jih bo sprejelo v zastopništvo nove nemške banke. Tudi v vprašanju državnih železnic ne stremi po ustanovitvi mednarodne družbe, ampak si hoče preskrbeti denar za odreditve Porenja, ruhrske kotline in Palatinata. Radi tega se Nemčija ne more zoperstaviti rešitvi reparacijskega vprašanja. Vlada hoče z mednarodnim sodelovanjem in mogoče tudi pod gotovim nadzorstvom ugraditi pot za ustvaritev boljših pogojev za ves svet, ter se ne misli izogniti dolobcam versailleske mirovne pogodbe, kakor se bodo morale prisiliti druge vladi, da bodo tudi s svoje strani priznale obveze, ki jim jih nalaga ta pogodba. Ako bomo dosegli, da bo stopil v Porurju v veljavo dogovor za to deželo, da se bo povrnoje v Palatinat redne razmere, da bodo Francozi zapustili Porenje, se bomo mi še vedno držali v mejah versailleske pogodbe. Radi tega mora Nemčija predvsem priznati svoje obveze, ki izhajajo iz mirovne pogodbe. Minister je zavrnil misel na nevtralizacijo Porenja potom ustvaritve samostojne poreske države ter opozoril pri tem na znane izjave o pripravljenosti Nemčije za sklenitev posebnih dogovorov s prizadetimi državami ob Renu; dostavil je, da se ne more načuditi angleškimi načrtom za ustanovitve samostojne poreske države pod protektoratom Društva narodov.

Zbornica bo razpuščena 12. t. m.

BERLIN, 7. V parlamentarnih krogih se govori, da bo parlament v prihodnjem tednu odobril začasni proračun in zakonski načrt za ustanovitev nove nemške emisijske banke, nakar bo razpuščen najbrže 12. marca. Dan volitev za novo zbornico še ni bil določen.

Po podpisu nemško-turškega sporazuma

BERLIN, 7. Neka uradna vest potrjuje, da je bil nemško-turški sporazum podpisan v ponedeljek v Angori. Sporazum vsebuje le par členov in bo stopil v veljavo 14 dni po ratifikaciji, ki se bo izvršila v Carigradu. Nemški zastopnik za Turčijo bo imenovan šele po ratifikaciji. Za ratifikacijo ni treba privoljenja državnega zbora kakor ga ni bilo treba za ratifikacijo rapalske pogodbe. Pogodbo bo ratificiral predsednik republike.

Poraz španskih čet v Maroku

Vznemirljive vesti o položaju v Melilli in v Larecheju.

LONDON, 7. «Daily Mail» je prejel od svojega dopisnika v Tangerju sledečo brzojavko: Tanger, 6. zvečer. Rifanci so prebili špansko bojno črto v Tizi Aza in v Lascib Midaru ter pri tem zajeli 5 kolon in uveli 600 mož. 4 španski aeroplani so prišli v roke vstajev, katerim poveljuje Caid Ali Ben Amdo, ki se je po dolgem bivanju v Ameriki povrnil pred kakim letom domov. Vse razpoložljive čete v Algerasu so bile poslane v Melillo, kakor tudi posadke drugih španskih južnih pristanišč. Rifanci korakajo proti Melilli. Španci so imeli velike žgube.

MADRID, 7. Agencija «Fabra» objavlja zadnje vesti, ki jih je direktorjal predal tisku o dogodkih v Maroku. Tu zagotavlja španski direktorji, da se ni zgodilo nič posebnega ter očita «Daily Mailu», da so njegova poročila o položaju v Maroku naravnost tendenciozna. Zavrača trditve, da je položaj v Melilli in v Larecheju nevzdržen ter zanika vest o uporuh španskih vojakov na Malagi.

MADRID, 7. Uradno poročilo pravi, da je prišlo do sedaj v Maroku le do neznanih prask med vstaji in španskimi četami. Posadka Hatorja je bila napadena; en poročnik in 3 vstasi so bili težko ranjeni.

Gospodarska obnovitev Ogrske

Zavezniki odobrili gospodarsko pomoč

PARIZ, 7. Hannotaux, bivši minister za zunanje zadeve, zastopnik Francije v svetu Društva narodov, je včeraj popoldne podpisal zapisnik glede gospodarske obnovitve Ogrske. Tudi lord Roberts Cecil, zastopnik Anglije, ter grof Bonin Longare, zastopnik Italije sta podpisala. Včeraj je tudi priselva v Budimpešti komisija finančnega odbora Društva narodov, ki ima nalog vdejetiviti dolobce, ki jih vsebuje zapisnik za finančno obnovo Ogrske.

Za ureditev Palatinata

PARIZ, 7. Diplomatski urednik agencije Havas meni, da je včerajšnji korak angleškega poslanika pri francoskem ministrskem predsedniku Poincaréju v zvezi z ureditvijo vprašanja Palatinata.

Za opustitev angleškega pomorskega oporišča v Singaporeju

LONDON, 7. Reuterjeva agencija poroča: Po vesteh iz zelo dobro poučenega vira se je angleška vlada posvetovala z dominijoni o morebitni opustitvi pomorskega oporišča v Singaporeju. Sedaj čaka le še na odgovore iz dominijonov, nakar bo sklepala v tem vprašanju ter poročala potem o svojih ukrepih v dolnji zbornici.

Nova turška vlada

CARIGRAD, 7. Ismet paša, ki je podal ostavko, je takoj sestavil novo vlado. Sam je prevzel predsedstvo in listnico ministra za zunanje zadeve.

Anglija povečuje zračno brodogradnjo
LONDON, 7. Bilanca za zračno brodogradnjo za prihodnje poslovno leto, ki prične s 1. aprila, izkazuje 14.511.000 funtov šterlingov (poldrugo milijardo lir); izdatki za zračno brodogradnjo se povečujejo torej za 2 milijona in pol v primeri s sedanjim poslovnim letom.

Referendum za vprašanje grške vladavine

ATENE, 7. Vlada misli spremeniti zadnjo poslanično narodne skupščine za ureditev vprašanja vladavine na način, da bi pre-

bivalstvo Grčije potom »referenduma« izjavilo, ako hoče prepustiti izključno narodni skupščini ureditev vprašanja vladavine in vladavine.

Stavka dunajskih bančnih uradnikov končana

DUNAJ, 7. Lahko se reče, da je stavka bančnih uradnikov na Dunaju končana, ker se je dosegel sporazum, po katerem se bodo zvišale plače uradnikom v razmerju 5%. Uradniki bodo dobili plačo tudi za čas stavke. Banke se bodo zopet odprle najbrže že jutri zjutraj.

DNEVNE VESTI

Dr. Wilfan in dr. Besednjak pri Mussoliniju

Agencija Stefani javlja pod večeršnjim datumom:

Danes predpoldne je sprejel ministrski predsednik v spremstvu podministra Acerbo v dvorani zmag v palači Chigi poslanca dr. Wilfana in dr. Engelberta Besednjaka, ki sta mu v imenu slovenskih drugodcev Julijske krajine sporočila radost in zadovoljenje prebivalstva, ki ga zastopata, nad sklenitvijo sporazuma med Italijo in Jugoslavijo. Poslanec Wilfan je dodal, da je gotov, da bo imel ta sporazum takoj blagodejen vpliv tudi na položaj slovenskih državljanz Italije ter je izjavil, da ima njih udeležba pri volitvah v Julijski Krajini izključno tehnično značaj. Slovanci hočejo le postopati po zakonu, ki dovoljuje manjšinam njihovo lastno zastopstvo, ne da bi imeli pri tem nikakršni opozicijski ciljev ne proti državi ne proti vladi.

Poslanec Wilfan in dr. Besednjak sta govorila nato g. Mussoliniju o nekaterih vprašanjih splošnega značaja in tudi o vprašanjih, tičežih se volitev. Ministrski predsednik jih je pazljivo poslušal ter je dal nato svoje izjave in zagotovila.

Ob koncu pogovora, ki je dolgo trajal in se je vršil na prisrčen način, je izjavil poslanec Wilfan svojo radost in svoje zadovoljenje nad dobljenimi zagotovili ter je rekel, da drugodci, ki jih on predstavlja, želijo le biti zvesti in zadovoljni državljanji Italije.

Dodatno k temu poročilu agencije Stefani nam brzojavlje iz Rima, da je ministrski predsednik vzel izjave zastopnikov slovenskega prebivalstva v Italiji z odobrenjem na znanje ter sporočil volilcem popolno zaščito volilne svobode.

Nedopustna volilna agitacija

Gospod Mussolini ni hotel sprejeti nobenega Slovana in nobenega Nemca v svojo vladno večinsko listo. Kot razlog za to so navajala njegova velika volja načelnika vlade, da si nemška in slovenska narodna manjšina izvolita svoje parlamentarno zastopstvo — sami in svobodno. To odločitev ministrskega predsednika smo z zadovoljstvom pozdravili mi in Nemci. Istotako z zadovoljstvom pozdravljamo mi izjave in objave od merodajnih strani, da na sedanjih volitvah bo izključeno vsako nasilje in da bo zagotovljeno svobodno glasovanje. Tem bolj moramo obžalovati, da izvesti činitelji, ki bi morali v prvi vrsti spoštovati voljo g. Mussolinija, v praksi postopajo drugače, posebej še v pokrajini videmski. Iz vipavske doline nam prihajajo namreč poročila, kako izvesti — recimo — agitatorji obletavajo zlasti obrtnike, zahtevajo od njih, naj glasujejo za vladno večinsko kandidatsko listo. Pri tem pa prekršajo meje dopustne agitacije. Grozijo tudi, da vsak obrtnik, ki ne bi glasoval za večinsko listo, izgubi koncesijo in v slučaju, ko ne bi bilo znano, kateri obrtnik ni glasoval za večinsko listo — grozijo dalje — izgubijo koncesije vsi obrtniki v dotičnem kraju!

Ta način volilne agitacije in te grožnje so v tako očitnem nasprotju z omenjenim sklepom g. Mussolinija in z omini objubami in zagotovili od merodajnih strani, da se nam zdi izključeno, da bi bili ti agitatorji dobili z višjega mesta kako navodilo v tej smeri. Dovedati si moramo, da postopajo samovoljno. Docim hoče g. Mussolini, naj si nemška in slovenska narodna manjšina izvolita po svoji volji in svobodno svoje parlamentarno zastopstvo, hočejo tisti agitatorji strahovati volilce z grožnjami, da izgubijo podlago svojega gospodarskega obstanka, če bi hoteli glasovati po svoji volji in v svojem prepričanju. Ne žugajo sicer s fizičnim nasiljem, pač pa pomenijo njihove grožnje najhujše moralno nasilje. Zato opozarjamo nato merodajne činitelje in jih pozivamo, naj poskrbijo, da se ne bodo ponavljali taki slučaj, ki niso le v navzkrižju z voljo na odločilnih mestih, marveč so tudi kazniv po volilnem zakonu. V čudni luči bi se kazali odločilni činitelji, če bi smel kdorkoli ne kaznovano križati njihove dobre namere in nasprotovati njihovi volji.

Kalif na potu v Švico v Trstu. Včeraj okoli 3. ure zjutraj je dospel z orijentnim brzovlakom iz Carigrada v naše mesto bivši mohamedanski kalif, v spremstvu svojih dveh, dveh sinov in treh tajnikov. Z istim vlakom je odpotoval dalje in je dospel ob 13.45 v Milan, odkoder je takoj odpotoval proti Švici.

Popravek. V četrtem odstavku našega večerajnjega članka pod naslovom »Slovensko poštenje in politično svobodoljublje« naj se čita (kakor je sicer razvidno iz besedila) da je hotela avstrijska vlada navtično akademijo pomeniti (in ne političniti).

Društvene vesti

Sporod članke 2. druž. pri Sv. Ivana, ki se bo vršila v nedeljo 9. t. m., začetek ob 5. pop. je sledeči: 1. Petje — zbor. 2. Askere: »Navdola« recitacija. 3. F. M. Veracini: Aria (largo cantabile) in Giga (allegro vivace) iz D-mol sonate, gosli s spremljevanjem klavirja. 4. Jos. Prohazka: »Večera« sopran solo, s spremljevanjem klavirja. 5. Skrbinec: Prizor iz »Blapca Jerneja« (v jeti). 6. Petje — zbor.

7. Benjam Godard: »Berceuse« gosli, s spremljevanjem klavirja. 8. A. Lajovic: »Cveti, cveti rožica« sopran solo s spremljevanjem klavirja. 9. Stritar: »Nosa« prizor. 10. Giuseppe Tartini: Allegro iz D-mol koncerta, gosli s spremljevanjem klavirja. 11. Petje — zbor. K obilni udeležbi vladno vabi odbor. Prosi

se, da se darovi namenjeni za čajanko pošljejo v svetoivanski Nar. dom od 9-12; 2-3.

M. D. P. Sv. Jakob. Vabijo se vsi člani in članice, kateri nameravajo po dolgem času napraviti izlet na Debeli hrib in sicer čez Sv. Štefca, Kastelec, Cernotiče na Debeli hrib. Kosilo iz nahrbtnika. Šhajalšče v nedeljo točno ob 7. uri zjutraj pri cerkvi sv. Jakoba.

Popoldan izlet v Dolino odhod ob 2. uri isto tisto. Povratek obeh skupin ob 8. zvečer.

V slučaju slabega vremena izleta odpadeta, ter se bo vršil družabni sestanek. — Vodja.

Iz tržaškega življenja

Krvave posledice starega sovraštva. — Trgovci s mlekom ustredli trikrat s samokresom proti svojem konkurentu ter ga smrtno ranili. Sinoči okoli 19. ure je bil z avtomobilom goriskega »Zelenega križa« prepehan v tukajšnji mestni bolnišnici 24-letni trgovec s mlekom Anton Postir, stanujoč v Romansu v Furlaniji. Mladeniča, ki je bil težko ranjen, so nemudoma prenesli v obvezovalnico, kjer je zdravnik dožgal, da ima tri rane, povzročene po kroglih iz samokresa: eno na hrbtu, med lopaticama, drugo na levi strani prs in tretjo na glavi, pod levim očesom, vse tri nevarne; strel na hrbtu je poškodoval hrbtenjačo, radi tega so ranjencu ohromele roke in noge. Zdravnik je uvidel, da je stanje mladeniča obupno; dal ga je prenesti v kirurški oddelek, kjer je pa, kljub prizadevanju zdravnikov, pičlo uro potem podlegel poškodbam.

Postir so spremljali nekateri sorodniki, med njimi tudi njegov 74-letni oče Anton. Ta je povedal, da je bil njegov vnuk žrtve sovraštva, ki ga je gojil proti njemu 47-letni Peter Bolzon, tudi trgovec s mlekom, istotako stanujoč v Romansu. Balzon in Postir sta si bila namreč konkurenta v njuni obrti; radi tega si nista bila v dobrih odnosih. Sovražno razmerje med njima se je zelo poostrojilo, ko sta se nekoč spila radi enega vrca. Oba sta namreč razpošiljala mleko svojim odjemalcem iz postaje Sagra, kamor sta hodila vsak dan po prazne vrce, ki so jima bili poslani nazaj. Balzon je trdil, da se je Postir nekoč polastil enega izmed njegovih vrcev. Radi tega nesrečnega vrca se je prepad sovraštva med možema povečal, ali bolje rečeno, Balzon je jel Postirja smrtno sovražit. V svojem srcu je sklenil, da se maštuje.

Včeraj popoldne je izvršil svoj zločinski napad. Počakal je Postirja na cesti med Sagra in Romansom, po kateri bi se moral mladenič vrniti iz postaje. Ni čakal dolgo. Ugedal je Postirja, ki je korakal mimo svojo pot. Ob tem pogledu mu je zavrela kri. Stopil je naglih korakov proti obsovanemu mladenci ter potegnil samokres. Postir je takoj zaslišal pretečo nevarnost; skušal se je izogniti Balzonu. Bilo je prepozno. Počili so trije strel in Postir se je zgrudil težko ranjen na tla. Balzon je nato zbežal. Podal se je v Sagra, ter se javil tamošnjim orožnikom.

Ranjena so našli po cesti idoč ljudje. Naznanili so žalostno vest njegovim domačim, ki so obvestili o dogodku gorški »Zeleni križ«. Ostalo je znano.

Tako so sorodniki Postirja opisali tragični dogodek. Njihove izjave so najbrž vsaj v likor se tiče dogodka samega, v glavnih potezah točne. Kar se pa tiče vzrokov, ki so prignali Balzona do strašnega čina, se ne more za sedaj še nič gotovega trdit, ker ni še znan uspeh zaslišanja morilca.

Semoror starega težaka. Težak Josip Campacci, star 60 let, stanujoč v ulici Industria št. 13, je bil videti zadnje dni zelo slabe volje. Domačim se je to čudno zdelo, vendar nobenemu ni prišlo na um, kaj bi neki bilo vzrok tej spremembi. Na tozadevna vprašanja je stari odgovarjal, da se je naveličal življenja. Domači niso vzeli njegovih besed za resne. A mož se spevši na lice mesta, našel nesrečnega.

Včeraj predpoldne se je zaprl v svojo sobo ter izpil precejšnjo količino karbolne kisline. Ko so domači prišli na sled njegovemu obupnemu činu, je bilo prepozno. Poklicali so na pomoč zdravnika rešilne postaje, ki pa je dosepevši na lice našel našel nesrečnega starca že mrtvega.

Pozneje je bilo truplo prepeljano v mrtvašnico mestne bolnišnice.

Vzroki, ki so Campaccija prignali do obupnega koraka, niso znani. Mož je bil udan alkoholu.

Krepka zaušnica. Zasebnica Terezija Sossich, stara 0 let, stanujoča v ulici Solitario št. 11, živi v divjem zakonu z 31-letnim težakom Kristjanom Gratton, ki je pa prav malo ljubeznjiv napram svoji nečestji in skoro za en križ starejši družici. Včeraj predpoldne ji je v prepiru prišel tako krepko zaušnico, da je morala Terezija iskati pomoči v mestni bolnišnici. Tam je zdravnik dožgal, da je levo uho težko poškodovano; bobnič je bil prebit, radi tega bo ženska najbrž deloma oglušela. Kljub zdravnikovemu nasvetu ni hotela Sossicheva ostati v bolnišnici.

Žrtve nočnega kolesarja je bil sinoči trgovski vajenec Aleksander Pautscher, star 15 let, stanujoč v ulici Lavoratori 208. Ko je šel okoli

Borzna poročila.

Valuta na tržaškem trgu.		
ogrske krone	0.04	0.05
avstrijske krone	0.0330	0.0335
čehoslovaške krone	67.35	67.80
dinarji	38.85	39.10
leji	11.75	12.50
marke	—	—
dolarji	28.40	29.50
francoski franki	89.75	90.60
švicarski franki	404.	407.
angleški funti papirni	100.70	101.

18. ure po trgu Garibaldi, ga je neznan kolesar podrl na tla s tako silo, da si je deček pri padcu pretresel možgane. Nek mestni stražnik je Pautscherja spremlil v mestno bolnišnico, kjer so ga sprejeli v kirurški oddelek.

Mali oglasi

MLEKAR, oz. sirar vešč vsega v to stroko spadajočega dela, z večletno prakso, želi z mesecem aprilom premeniti službo. Ponudbe pod »Mlekar« na upravnistvo. 284

15 DO 17 LETNO deklico najraje z dežele išče ugledna družina za pestovanje in lažja hišna dela. Ponudbe pod »Poštena« na upravnistvo. 285

V GOSTILNI B. Stella, via Massimo d'Azeglio št. 5, se dobijo mizala in gorka jedila. Kosila po 1.80, vino belo in črno po 3.20, za družine 3.— Za obilen obisk se priporoča; za gospodarja, Zerjal Ivan 286

PREDNO PRODATE zlato in srebro, vprašajte cene veliko zlatarno — urarno via Giacinto Gallina 2 (nasproti hotela Moncenisio). Velika izbira ur. Popravila. Cene nizke. 13/2

KRONE, srebro, zlato in platin kupujem. Plačam več kot drugi. Zlatarna Povh Albert, Trst, via Mazzini 46. 25

ZLATO, srebro, briljante, plača po najvišjih cenah, Pertot, Via S. Francesco 15, II. 26

BABICA, diplomirana, sprejema noseče. Ljubljana oskrba. Cene nizke. Govori slovensko. Corso Garibaldi 23/1 270

BABICA, avtorizirana, sprejema noseče. Govori slovensko. Zdravnik na razpolago. Tajnost zadržana. Nizke cene. Slavec, Via Giulia 29. 273

POSESTVO v Halozah se prodaja. Meri 45 oravlov. Obsega vse kulture, nad 8 oravlov vinograde. Dovolj stanovanj za dve večji rodini. Dovolj gospodarskega poslopa, za govedo in svinje. Pojasnila daje: Posojilnica, Narodni dom Pluj. 274

TRGOVSKI POMOČNIK, mešane stroke, išče službe v mestu ali na deželi. Naslov pri upravnistvu. 280

MLEKAR, dobro izvežban, pošten z dobrimi spricvali, se išče. Nastop s prvim aprilom. Ponudbe pod »Mlekar« na upravnistvo. 272

Popolna naprava za izdelovanje mila (2 q dnevno se prodaja).

Ernest Martellanz — Idrija.

Giuseppe Henke

Zaloga svetilk »Ditmar«, porcelana, steklenin, vsakovrstnih hišnih potrebščin na debelo in drobno. Električne napeljave. 161

Trst, Via Gioachino Rossini 12. Tel. 23-31

Konsumno društvo v Banah
reg. zadr. z neom. poroštvom
vabi na

18. redni občni zbor

ki se bo vršil
dne 15. marca 1924, ob 19. uri v lastnih prostorih.

DNEVNI RED:

1. Pozdrav predsednika.
2. Poročilo načelnikstva in odobritev letnega računa.
3. Volitev načelnikstva in nadzorništva.
4. Slučajnosti.

K obilni udeležbi vabi odbor vse ude. NAČELNIŠTVO. 196

URARNA-ZLATARNA F. BUDA

Trst — Corso Garibaldi 35
(Podružnica Via Scalinata 1)

Kupuje krone, goldinarje, staro zlato, briljante in plačuje po najvišjih cenah. Razpolaga z veliko izbero vseh zlatih predmetov 14 in 18 karatnih, briljantov, dijamantov, srebrnine in ur po najnižjih cenah. (24)

Nadaljuje se

velika likvidacija vsega obuvala,

ki se nahaja v skladišču

A. Mayer Grego

Trst, Corso Garibaldi 4, tik kinematografa Royal

30% popust na vse obuvale.

Oglejte si našo prodajalno brez obveze za nakup in našli boste največjo prikladnost.

Izbira šlap za dečke, ženske in moške od L. 10.— naprej. (4)

SEMENA

Zmerne cene.

Zemlja in gnojila v več vrstah.

Odlikovano cvetličarsko in vrtnarsko podjetje

M. GERMAN — TRST

NASADI V REDIPUGLI.

Affineria Metalli Preziosi
družba z om. j.

Trst - Via Artisti 9 - Trst

Kupuje zlato, srebro, platin v vsaki obliki in srebrn denar. — Prodaja dragocene kovine izdelane in v kosih in kemične sestavine. — Glajenje, ploščenje in nitkanje. — Kemična delavnica za vsakovrstno preizkušanje. (29)

Brez poviška na olajšave plačevanja.

Suknje, izdelane iz najfinjšega sukna, moderni kroji.

Izdelane obleke. Izbira blaga za obleke po meri. — Srajce, kolesarske srajce, nogavice.

Ugodnost. Izdelane obleke, iz dobrega blaga po L. 100.—. Elegantne, trpežne hlače od L. 20.— naprej.

AL BUON MERCATO

Trst — Via Ghega 7, II. (30)

OREDNE SOBE

vsake vrste in v vsakem slogu

SPALNE SOBE

v veliki izbiri

LAKIRANE KUHINJE

po izredno nizkih cenah

ALESSANDRO LEVI-MINZI

VIA RETTORI 1

VIA MALCANTON 7-13

Tvrdba obstoječa od 1874 11

SEMENA

detelje, sočiva in cvetlic.

Velika izbira cvetlic za vrte, sobane l. t. d. l. t. d.

Čebulčki dalij, tuberos, begonj, gladiol l. t. d. l. t. d.

SEMENA

157

BANCA ADRIATICA

Ustanovljena leta 1905.

Delniška glavica Lit. 15.000.000.— popolnoma vplačana.

Glavni sedež: Trst, Via S. Nicolò 9 (Lestna palača). Podružnici: ABBAZIA, ZARA.

Olajšuje vsako trgovsko operacijo z Jugoslavijo in z vzhodnimi deželami

Daje subvencije na blago, efekte in vrednosti

Otvorja akreditivne za nakup blaga. — Inkasno efektiv in računov. Informacije. — Kupuje in prodaja dinarja in druge valute. Jamstvena pismo in druge operacije po najugodnejših pogojih.

Sprejema vloge v lirah na hranilne knjižice in jih obrestuje po 4%, latne netto, a vloge na tekoči račun po 4 1/2%; vezane vloge proti odpovedi obrestuje najbolje po dogovoru.

Sprejema vloge v Dinarjih ter jih obrestuje najbolje po dogovoru.

Izvršuje nakazila v lirah in dinarjih za Jugoslavijo

PODLISTEK

Paul Bourget

JEČA

(La Gode)

Poslovenil F. P.

— »To je lep zaključek za Franca-Viktora.« — »Je rekel neki gost brez vsake zlobe.

— »Torej bomo vendar enkrat povabljeni na zares pravo veselico.« je pripomnil nekdo drugi. — »Franc-Viktor ljubi lepoto...»

— »Tudi ima okus za njo!...« je zatrjeval tretji.

— »In poleg tega,« je rekla ena izmed žensk, »Suzana Moraines tudi sprejema!... In kako se zna oblačiti!...»

— »Božanski.« je pripomnila Klementina de Miossens. — »Tudi zna še vedno biti dragežna.«

— »Toda koliko let ima pravzaprav?« je vprašal nekdo.

Ni vedel, da se je Saintenoisova ljubavnica

Brezplačno.

Vsi oni, ki kupijo tekom dveh mesecev 50 l vina pri tvrdki C. SCARDAVILLE, izvoz romanjskih vin, TRST, VIA SCUSSA 10, bodo dobili popolnoma BREZPLAČNO 1/2 kg najfinjšega oljčnega olja tvrdke Bertolucci & Allori v Luccl. Vsi oni, ki hočejo konkurirati, se opozarjajo, da dobijo bone v vseh prodajalnah, kjer se toči vino gorimenovane tvrdke. Za vsaki liter vina se dobi en bon.